

**טיוטת חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית (תיקון מס'),
התשפ"ה-2025 – אישור החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה**

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטת הממשלה מס' 3326 מיום 19 באוגוסט 2025, שעניינה תיקון חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992, והגשת הצעת חוק תקציב נוסף לשנת 2025 לכנסת, לאשר את החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 7 בספטמבר 2025, שעניינה אישור טיוטת חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית (תיקון מס'), (התשפ"ה-2025).

דברי הסבר

רקע כללי

כאמור בהחלטה מס' 3326 מיום 19 באוגוסט 2025, שעניינה תיקון חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992, והגשת הצעת חוק תקציב נוסף לשנת 2025 לכנסת (להלן – **החלטה 3326**), בין היתר בשל מבצע "מרכבות גדעון" שבו החלה מדינת ישראל ברצועת עזה, שבמסגרתו גדל היקף גיוס המילואים מעבר לצפוי ונגרמו הוצאות לחימה נוספות, ומבצע "עם כלביא" שבו פתחה מדינת ישראל נגד איראן, וכלל תקיפות משמעותיות של מערכת הביטחון בשלל אמצעים באיראן, אשר גררו תקיפות נגד של איראן בישראל ומאמצי הגנה משמעותיים של זרועות הביטחון, הממשלה נדרשה ועודנה נדרשת להוציא סכומים ניכרים, הן לצורך מאמצי הלחימה והן כמענה לנפגעי פעולות האיבה, לאור הגידול בהיקפם עקב המשך עצימות הלחימה, אשר לא שוקפה בתחזיות בעת גיבוש ואישור חוק התקציב לשנת 2025 בחודש מרץ 2025.

על מנת לענות על כלל הצרכים שהתעוררו תוך כדי השנה, בין היתר נוכח שינוי תרחיש הלחימה בשל הימשכות המבצעים "מרכבות גדעון" ו"עם כלביא", התנהלות משרד הביטחון, מענה להתעצמות נוספת, והמענים לנפגעי האיבה, יש צורך בחקיקת חוק תקציב נוסף, כמשמעותו בסעיף 3(ג) לחוק יסוד: משק המדינה, לשנת 2025, כדי לאפשר את הגדלת ההוצאה בסכומים הנדרשים כאמור. כדי לאפשר את חקיקתו של חוק התקציב הנוסף, יש צורך בהגדלת מגבלת ההוצאה לשנת 2025 שקבועה בחוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992 (להלן – **חוק המסגרות**). כמו כן, ההוצאה הנוספת לשנת 2025 משליכה על היקף גיוס החוב לשנה הנוכחית, ובהתאם גם על תשלומי הריבית שתידרש הממשלה להחזיר כבר בשנה זו ובשנים הבאות.

בהתאם לכך, בהחלטה 3326 הנחתה הממשלה את שר האוצר לפרסם תזכיר לתיקון חוק המסגרות, כאמור שם.

כעת מוצע לאשר את החלטת השרים לענייני חקיקה מיום 7 בספטמבר 2025, שעניינה אישור טיוטת חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית (תיקון מס'), (התשפ"ה-2025), בנוסח שצורף להצעת ההחלטה. בהתאם לכך, יוצע תיקון לחוק התקציב לשנת 2025.

תקציב

תוספת של עד 30.8 מיליארדי ש"ח לתקציב המדינה בשנת 2025.
עדכון תקרת הגירעון הקבועה בחוק כך שבמקום 4.9% היא תעמוד על 5.2%.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

אין.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 410 מיום 5 באוגוסט 2015 שעניינה מסגרות התקציב לשנת הכספים 2015 ואילך ;
החלטה מס' 1863 מיום 11 באוגוסט 2016 שעניינה מסגרות תקציב לשנת הכספים 2017 ו-
2018 ;
החלטה מס' 3408 מיום 11 בינואר 2018 שעניינה מסגרות התקציב לשנת הכספים 2019 ואילך ;
החלטה מס' 277 מיום 1 באוגוסט 2021 שעניינה מסגרות התקציב לשנות הכספים 2021 ו-
2022 ;
החלטה מס' 236 מיום 24 בפברואר 2023 שעניינה מסגרות התקציב לשנת הכספים 2023
ואילך ;
החלטה מס' 1095 מיום 27 בנובמבר 2023 שעניינה מסגרות התקציב לשנת הכספים 2023 ;
החלטה מס' 1296 מיום 14 בינואר 2024 שעניינה מסגרות התקציב לשנת הכספים 2024 ואילך ;
החלטה מס' 2150 מיום 25 באוגוסט 2024 שעניינה מסגרות התקציב לשנת 2024 ;
החלטה מס' 2323 מיום 31 באוקטובר 2024 שעניינה מסגרת התקציב לשנת 2025 ואילך ;
החלטה מס' 2428 מיום 17 בנובמבר 2024 שעניינה מסגרות התקציב לשנת 2024 ;
החלטה מס' 2475 מיום 24 בנובמבר 2024 שעניינה טיוטת חוק הפחתת הגירעון והגבלת
ההוצאה התקציבית (תיקון מס' __) – 2024 – הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה ותיקון
החלטת ממשלה ;
בהחלטה מס' 3326 מיום 10 באוגוסט 2025, שעניינה תיקון חוק הפחתת הגירעון והגבלת
ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992, והגשת הצעת חוק תקציב נוסף לשנת 2025 לכנסת.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות הדעת של היועץ המשפטי למשרד האוצר מצורפת להחלטה זו.

מגיש : שר האוצר

י"א באלול התשפ"ה
04 בספטמבר 2025

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

טיוטת חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית (תיקון מס' ...), התשפ"ה-2025.

ב. עיקרי החוק המוצע ומטרותיו

חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992 (להלן – החוק או חוק הפחתת הגירעון), חוקק בשנת 1992 כדי לאפשר לממשלה לבנות את תקציב המדינה תוך שמירה על אחריות פיסקלית, ולשם יצירת מסגרת פיסקלית יציבה ואמינה שתאפשר למשק להתמודד בהצלחה עם זעזועים כלכליים בטווח הבינוני והארוך. חוק זה קובע תקרת גרעון כאחוז מהתוצר, אשר מהווה מגבלה אפקטיבית על תקציב המדינה בעת בנייתו בהתייחס להכנסות החזיות. בתחילת שנות ה-2000 נוספה לתקרת הגרעון מגבלת ההוצאה – מגבלה נוספת המגדירה את שיעור הגידול המקסימלי המותר בתקציב המדינה, בניכוי החזר חובות (למעט החזר חובות לביטוח לאומי), משנת כספים מסוימת לשנת הכספים שאחריה (להלן – מגבלת ההוצאה).

חוק התקציב לשנת הכספים 2025 אושר בחודש מרץ 2025. במהלך חודש מאי 2025, החלה מדינת ישראל במבצע "מרכבות גדעון", שבמסגרתו גדל היקף גיוס המילואים מעבר לצפוי וגרר הוצאות לחימה נוספות. ביום י"ז בסיוון התשפ"ה (13 ביוני 2025), פתחה מדינת ישראל במבצע "עם כלביא" נגד איראן אשר כלל תקיפות משמעותיות של זרועות הביטחון בשלל אמצעים שכוונו נגד איראן. תקיפות אלו גררו תקיפות נגד של איראן בישראל ומאמצי הגנה משמעותיים של זרועות הביטחון. לנוכח האמור נדרשה ועודנה נדרשת הממשלה להוציא סכומים ניכרים, הן לצורך הלחימה והן כמענה לנפגעי פעולות האיבה והגידול בהיקפים בשל המשך הלחימה העצימה, אשר לא שוקפה בתחזיות בעת גיבוש ואישור חוק התקציב לשנת 2025. סעיף 12 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 קובע כי במסגרת חוק התקציב לשנת 2025 ייקבע סכום נוסף בסך של כ-4.2 מיליארד שקלים חדשים שניתן יהיה לעשות בו שימוש לשם מימון ההוצאות הדרושות לצרכים הנובעים במישרין מהימשכות הפעולות הצבאיות המשמעותיות, כהגדרתן בסעיף 22(א) לחוק הפחתת הגירעון, ולמטרה זו בלבד, לאחר שהתקיימו התנאים המפורטים בסעיף 12 האמור, לרבות השלמת הליך ההקצאה המפורט בו (להלן – הסכום הנוסף). במענה לצרכים שנבעו ממבצע "מרכבות גדעון", כמו לצרכים נוספים הנובעים מהחלטות הממשלה בדבר המשך פינוי יישובים, פנו ראש הממשלה ושר האוצר, לאחר היוועצות עם הממונה על התקציבים, לוועדת השרים לענייני ביטחון לאומי כאמור באותו סעיף, והוועדה האמורה אישרה את השימוש בסכום הנוסף. יצוין כי נכון לעכשיו לא הושלם הליך ההקצאה הקבוע בסעיף האמור, כך שטרם הוקצה סכום זה.

עם זאת, גם בהינתן התוספת שקבועה בסעיף 12 האמור, אין בסכום זה כדי לענות על כלל הצרכים שהתעוררו במהלך השנה, בין השאר לנוכח שינוי תרחיש הלחימה בשל הימשכות המבצעים "מרכבות גדעון" ו"עם כלביא", ולנוכח התנהלות משרד הביטחון, ולפיכך יש צורך בחקיקת חוק תקציב נוסף, כמשמעותו בסעיף 3(ג) לחוק יסוד: משק המדינה, לשנת 2025, כדי לאפשר את הגדלת ההוצאה בסכומים הנדרשים כאמור. כדי לאפשר את חקיקתו של חוק התקציב הנוסף, יש צורך בהגדלת מגבלת ההוצאה שקבועה בחוק המסגרות כאמור. כמו כן, ההוצאה הנוספת לשנת 2025 משליכה על היקף גיוס החוב לשנה הנוכחית, ובהתאם גם על תשלומי הריבית שתידרש הממשלה להחזיר כבר בשנה זו ובשנים הבאות.

לסעיף 1

מוצע לתקן את סעיף 20(5) לחוק, כך שתקרת הגירעון האמורה בו תעמוד על 5.0%, ובסך הכל תגדל תקרת הגרעון המותרת בשנת 2025 כך שתעמוד על 5.2% מהתוצר, לאחר שיושלם הליך הקצאת הסכום הנוסף, בהתאם לסעיף 22(ד) לחוק הפחתת הגירעון. זאת, בהתאם לעדכון בסך ההוצאה הממשלתית המותרת האמור בסעיף 2, וכן לעדכון בתחזית ההכנסות והוצאות. תחזית הכנסות המדינה ותחזית צמיחת התוצר

העדכניות ביותר מתפרסמות לצד הצעת חוק התקציב הנוסף לשנת 2025 שהוא עניינו של תזכיר זה. במסגרת התחזיות האמורות הצמיחה החזויה לשנת 2025 עומדת על 3.1% והכנסות המדינה צפויות להסתכם בסך של 538.6 מיליארד שקלים חדשים. תחזיות אלה מתבססות על נתונים מקרו כלכליים, ונתוני גביית הכנסות בפועל כפי שהם ידועים בעת עריכת התחזית ערב הגשת התקציב הנוסף לממשלה, וכן על תרחיש בסיס ביטחוני המניח המשך לחימה עצימה עד סוף הרבעון השלישי של 2025, המלווה בגיוס מילואים מוגבר, וירידה הדרגתית בכמות המילואים רק החל מהרבעון הרביעי של השנה. זאת, בשונה מהתרחיש שהונח בעת גיבוש התקציב לשנת 2025, שבו הונח כי הלחימה העצימה בעזה תגמר במהלך הרבעון האחרון של 2024, לעומת התרחבות לזירות נוספות, כפי שארע בפועל, והמשמעות שיש לכך על היקף גיוס חיילי מילואים והוצאות נוספות של מערכת הביטחון.

לסעיף 2

מוצע לתקן את סעיף 22 לחוק ולהגדיל את מסגרת התקציב בסך של עד 30.8 מיליארדי שקלים חדשים, בין השאר בשל התגברות הפעילות הביטחונית במסגרת הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לרבות המערכה מול איראן ופעילות זרועות הביטחון במסגרתה, לרבות גיוס מילואים משמעותי, שימוש מוגבר באמצעי לחימה, מענים נלווים להימשכות הלחימה ברצועת עזה, היקף גבוה מהצפוי של נפגעי פעולות איבה, וכן בשל עדכון של תחזית תשלומי הריבית, אשר לא נצפו בעת אישור התקציב לשנת 2025, לצורך מימון ההוצאות האמורות. בשל כך, מוצע כעת להגדיל את שיעור הגידול המותר בהוצאה הממשלתית המותרת בשנת 2025 מסך ההוצאה הממשלתית המותרת לשנת 2024, כך שבמקום 14.4% הוא יעמוד על 20.4%, ומתוכו 5.6% לשם מימון ההוצאות הדרושות לצרכים ביטחוניים בשל הפעולות הצבאיות המשמעותיות, וזאת לעניין התנהלות מערכת הביטחון והפעולות הצבאיות המשמעותיות לרבות המערכה מול איראן ו-0.4% לשם מימון ההוצאות הדרושות לצרכים אזרחיים הנובעים במישורן מהפעולות והמערכה כאמור. הגדלה זו לא תובא בחשבון כחלק מסכום ההוצאה הממשלתית בשנת 2025 לצורך חישוב סכום ההוצאה הממשלתית לפי סעיף 6א לחוק לשנים הבאות. הגידול בסכום ההוצאה הממשלתית המותרת מיועד למטרות המפורטות בטיטוט החוק בלבד.

ג. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

יתוקן חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992.

ד. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה, על תקנים במשרדי הממשלה ועל ההיבט המנהלי

הגדלת סכום ההוצאה המותרת בשנת 2025 בסך של עד 30.8 מיליארדי ש"ח. בהתאם להגדלה מוצעת זו ולתחזית ההכנסות העדכנית, מוצע להעלות את תקרת הגרעון בשנת 2025 ל-5.2% מהתוצר.

ה. הערות המשרדים

אין.

ו. המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט ציבורי-חוקתי) סומכת את ידיעה על טיטוט החוק.

ז. להלן נוסח טיטוט החוק המוצעת.

טיוטת חוק מטעם הממשלה:

טיוטת חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית (תיקון מס' ...), התשפ"ה-2025

1. תיקון סעיף 5 בחוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 5(20), במקום "4.7%" יבוא "5.0%".

2. תיקון סעיף 22 בסעיף 22 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "בסעיף 20(א)" יבוא "ולעניין פסקאות (3) ו-(4) לסעיף קטן (ב) – לרבות המערכה מול איראן בתקופה שמיום י"ז בסיוון התשפ"ה (13 ביוני 2025) עד יום כ"ח בסיוון התשפ"ה (24 ביוני 2025)";

(2) בסעיף קטן (ב), אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) לשם מימון ההוצאות הדרושות לצרכים ביטחוניים בשל הפעולות הצבאיות המשמעותיות, ולמטרה זו בלבד – בשיעור נוסף על השיעור האמור בפסקה (1), שלא יעלה על 5.6% ביחס לסכום ההוצאה הממשלתית בשנת התקציב 2024 המחושב לפי סעיף 6א;

(4) לשם מימון ההוצאות הדרושות לצרכים אזרחיים, הנובעים במישרין מהפעולות הצבאיות המשמעותיות ולמטרה זו בלבד – בשיעור נוסף על השיעור האמור בפסקה (1), שלא יעלה על 0.4% ביחס לסכום ההוצאה הממשלתית בשנת התקציב 2024 המחושב לפי סעיף 6א."

דבר הסבר

חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992 (להלן – החוק או חוק הפחתת הגירעון), חוקק בשנת 1992 כדי לאפשר לממשלה לבנות את תקציב המדינה תוך שמירה על אחריות פיסקלית, ולשם יצירת מסגרת פיסקלית יציבה ואמינה שתאפשר למשק להתמודד בהצלחה עם זעזועים כלכליים בטווח הבינוני והארוך. חוק זה קובע תקרת גרעון כאחוז מהתוצר, אשר מהווה מגבלה אפקטיבית על תקציב המדינה בעת בנייתו בהתייחס להכנסות החזיות. בתחילת שנות ה-2000 נוספה לתקרת הגרעון מגבלת ההוצאה – מגבלה נוספת המגדירה את שיעור הגידול המקסימלי המותר בתקציב המדינה, בניכוי החזר חובות (למעט החזר חובות לביטוח לאומי), משנת כספים מסוימת לשנת הכספים שאחריה (להלן – מגבלת ההוצאה).

מגבלת ההוצאה עברה מספר שינויים והתאמות מאז שנחקקה. על פי הנוסח האחרון, היקף הגידול השנתי הריאלי המקסימלי המותר בחוק נקבע על פי נוסחה המשקללת את ממוצע גידול האוכלוסייה בשלוש השנים הקודמות בתוספת היחס בין 50% (יעד יחס החוב תוצר הרצוי לטווח הארוך) ויחס החוב לתוצר השנתי העדכני.

יצוין כי קביעת מגבלות פיסקליות נהוגה ברוב המדינות המפותחות בעולם. לעמידה במגבלות אלו ישנה חשיבות מכרעת בשמירה על אמינותה הפיסקלית של הממשלה, והן הוכיחו את עצמן בשנים שלאחר חקיקת מגבלת ההוצאה (עד שנת 2008, השנה שבה פרץ המשבר העולמי), שבהן התחזקה מאוד היציבות והאמינות הפיסקלית של ישראל ובכך היא תמכה בצמיחה גבוהה ובשיפור עקבי בשוק העבודה. חוק התקציב לשנת הכספים 2025 אושר בחודש מרץ 2025. במהלך חודש מאי 2025, החלה מדינת ישראל

¹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 45; התשפ"ה, עמ' 358.

במבצע "מרכבות גדעון", שבמסגרתו גדל היקף גיוס המילואים מעבר לצפוי וגרר הוצאות לחימה נוספות. ביום י"ז בסיוון התשפ"ה (13 ביוני 2025), פתחה מדינת ישראל במבצע "עם כלביא" נגד איראן אשר כלל תקיפות משמעותיות של זרועות הביטחון בשלל אמצעים שכוונו נגד איראן. תקיפות אלו גררו תקיפות נגד של איראן בישראל ומאמצי הגנה משמעותיים של זרועות הביטחון. לנוכח האמור נדרשה ועודנה נדרשת הממשלה להוציא סכומים ניכרים, הן לצורך הלחימה והן כמענה לנפגעי פעולות האיבה והגידול בהיקפים בשל המשך הלחימה העצימה, אשר לא שוקפה בתחזיות בעת גיבוש ואישור חוק התקציב לשנת 2025.

סעיף 12 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 קובע כי במסגרת חוק התקציב לשנת 2025 ייקבע סכום נוסף בסך של כ- 4.2 מיליארד שקלים חדשים שניתן יהיה לעשות בו שימוש לשם מימון ההוצאות הדרושות לצרכים הנובעים במישרין מהימשכות הפעולות הצבאיות המשמעותיות, כהגדרתן בסעיף 22(א) לחוק הפחתת הגירעון, ולמטרה זו בלבד, לאחר שהתקיימו התנאים המפורטים בסעיף 12 האמור, לרבות השלמת הליך ההקצאה המפורט בו (להלן – הסכום הנוסף). במענה לצרכים שנבעו ממבצע "מרכבות גדעון", כמו לצרכים נוספים הנובעים מהחלטות הממשלה בדבר המשך פינוי יישובים, פנו ראש הממשלה ושר האוצר, לאחר היוועצות עם הממונה על התקציבים, לוועדת השרים לענייני ביטחון לאומי כאמור באותו סעיף, והוועדה האמורה אישרה את השימוש בסכום הנוסף. יצוין כי נכון לעכשיו לא הושלם הליך ההקצאה הקבוע בסעיף האמור, כך שטרם הוקצה סכום זה.

עם זאת, גם בהינתן התוספת שקבועה בסעיף 12 האמור, אין בסכום זה כדי לענות על כלל הצרכים שהתעוררו במהלך השנה, בין השאר לנוכח שינוי תרחיש הלחימה בשל הימשכות המבצעים "מרכבות גדעון" ו"עם כלביא", ולנוכח התנהלות משרד הביטחון, ולפיכך יש צורך בחקיקת חוק תקציב נוסף, כמשמעותו בסעיף 3(ג) לחוק יסוד: משק המדינה, לשנת 2025, כדי לאפשר את הגדלת ההוצאה בסכומים הנדרשים כאמור. כדי לאפשר את חקיקתו של חוק התקציב הנוסף, יש צורך בהגדלת מגבלת ההוצאה שקבועה בחוק המסגרות כאמור. כמו כן, ההוצאה הנוספת לשנת 2025 משליכה על היקף גיוס החוב לשנה הנוכחית, ובהתאם גם על תשלומי הריבית שתידרש הממשלה להחזיר כבר בשנה זו ובשנים הבאות.

לסעיף 1

מוצע לתקן את סעיף 20(5) לחוק, כך שתקרת הגירעון האמורה בו תעמוד על 5.0%, ובסך הכל תגדל תקרת הגרעון המותרת בשנת 2025 כך שתעמוד על 5.2% מהתוצר, לאחר שיושלם הליך הקצאת הסכום הנוסף, בהתאם לסעיף 22(ד) לחוק הפחתת הגירעון. זאת, בהתאם לעדכון בסך ההוצאה הממשלתית המותרת האמור בסעיף 2, וכן לעדכון בתחזית ההכנסות והצמיחה. תחזית הכנסות המדינה ותחזית צמיחת התוצר העדכניות ביותר מתפרסמות לצד הצעת חוק התקציב הנוסף לשנת 2025 שהוא עניינו של תזכיר זה. במסגרת התחזיות האמורות הצמיחה החזויה לשנת 2025 עומדת על 3.1% והכנסות המדינה צפויות להסתכם בסך של 538.6 מיליארד שקלים חדשים. תחזיות אלה מתבססות על נתונים מקרו כלכליים, ונתוני גביית הכנסות בפועל כפי שהם ידועים בעת עריכת התחזית ערב הגשת התקציב הנוסף לממשלה, וכן על תרחיש בסיס ביטחוני המניח המשך לחימה עצימה עד סוף הרבעון השלישי של 2025, המלווה בגיוס מילואים מוגבר, וירידה הדרגתית בכמות המילואים רק החל מהרבעון הרביעי של השנה. זאת, בשונה מהתרחיש שהונח בעת גיבוש התקציב לשנת 2025, שבו הונח כי הלחימה העצימה בעזה תגמר במהלך הרבעון האחרון של 2024, לעומת התרחבות לזירות נוספות, כפי שארע בפועל, והמשמעותיות שיש לכך על היקף גיוס חיילי מילואים והוצאות נוספות של מערכת הביטחון.

לסעיף 2

מוצע לתקן את סעיף 22 לחוק ולהגדיל את מסגרת התקציב בסך של עד 30.8 מיליארדי שקלים חדשים, בין השאר בשל התגברות הפעילות הביטחונית במסגרת הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לרבות המערכה מול איראן ופעילות זרועות הביטחון במסגרתה, לרבות גיוס מילואים משמעותי, שימוש מוגבר באמצעי לחימה, מענים נלווים להימשכות הלחימה ברצועת עזה, היקף גבוה מהצפוי של נפגעי פעולות איבה, וכן בשל עדכון

של תחזית תשלומי הריבית, אשר לא נצפו בעת אישור התקציב לשנת 2025, לצורך מימון ההוצאות האמורות.

בשל כך, מוצע כעת להגדיל את שיעור הגידול המותר בהוצאה הממשלתית המותרת בשנת 2025 מסך ההוצאה הממשלתית המותרת לשנת 2024, כך שבמקום 14.4% הוא יעמוד על 20.4%, ומתוכו 5.6% לשם מימון ההוצאות הדרושות לצרכים ביטחוניים בשל הפעולות הצבאיות המשמעותיות, וזאת לעניין התנהלות מערכת הביטחון והפעולות הצבאיות המשמעותיות לרבות המערכה מול איראן ו- 0.4% לשם מימון ההוצאות הדרושות לצרכים אזרחיים הנובעים במישרין מהפעולות והמערכה כאמור. הגדלה זו לא תובא בחשבון כחלק מסכום ההוצאה הממשלתית בשנת 2025 לצורך חישוב סכום ההוצאה הממשלתית לפי סעיף 6א לחוק לשנים הבאות. הגידול בסכום ההוצאה הממשלתית המותרת מיועד למטרות המפורטות בטיוטת החוק בלבד.

מוגש על ידי שר האוצר

ח' באלול התשפ"ה
01 בספטמבר 2025

נושא הצעת ההחלטה:

טיוטת חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית (תיקון מס'), התשפ"ה-2025 – אישור החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

כאמור בהחלטה מס' 3326 מיום 19 באוגוסט 2025, שעניינה תיקון חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992, והגשת הצעת חוק תקציב נוסף לשנת 2025 לכנסת (להלן – החלטה 3326), בין היתר בשל מבצע "מרכבות גדעון" שבו החלה מדינת ישראל ברצועת עזה ביום 13 ביוני 2025, שבמסגרתו גדל היקף גיוס המילואים מעבר לצפוי ונגרמו הוצאות לחימה נוספות, ומבצע "עם כלביא" שבו פתחה מדינת ישראל נגד איראן, וכלל תקיפות משמעותיות של מערכת הביטחון בשלל אמצעים באיראן, אשר גררו תקיפות נגד של איראן בישראל ומאמצי הגנה משמעותיים של זרועות הביטחון, הממשלה נדרשה ועודנה נדרשת להוציא סכומים ניכרים, הן לצורך מאמצי הלחימה והן כמענה לנפגעי פעולות האיבה, לאור הגידול בהיקפם עקב המשך עצימות הלחימה, אשר לא שוקפה בתחזיות בעת גיבוש ואישור חוק התקציב לשנת 2025 בחודש מרץ 2025.

על מנת לענות על כלל הצרכים שהתעוררו תוך כדי השנה, בין היתר נוכח שינוי תרחיש הלחימה בשל הימשכות המבצעים "מרכבות גדעון" ו"עם כלביא", התנהלות משרד הביטחון, מענה להתעצמות נוספת, והמענים לנפגעי האיבה, יש צורך בחקיקת חוק תקציב נוסף, כמשמעותו בסעיף 3(ג) לחוק יסוד: משק המדינה, לשנת 2025, כדי לאפשר את הגדלת ההוצאה בסכומים הנדרשים כאמור. כדי לאפשר את חקיקתו של חוק התקציב הנוסף, יש צורך בהגדלת מגבלת ההוצאה לשנת 2025 שקבועה בחוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992. כמו כן, ההוצאה הנוספת לשנת 2025 משליכה על היקף גיוס החוב לשנה הנוכחית, ובהתאם גם על תשלומי הריבית שתידרש הממשלה להחזיר כבר בשנה זו ובשנים הבאות.

בהתאם לכך, כעת מוצע לאשר את החלטת השרים לענייני חקיקה מיום 7 בספטמבר 2025, שעניינה אישור טיוטת חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית (תיקון מס'), התשפ"ה-2025, בנוסח שצורף להצעת ההחלטה. בהתאם לכך, יוצע תיקון לחוק התקציב לשנת 2025.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

נוכח כל האמור לעיל, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

חתימה

היועץ המשפטי של משרד האוצר

תפקיד

דודי קופל

שם